

۴۶۴

«اربابانِ منبر»
در ضرب المثل های
فارسی (۲)

آخوند âxund

(۱) آن که در مکتبخانه به کودکان الفبا آموزد . مترادف **مُلا * اَمَلَا** .

(۲) صاحب عقاید قشری پوسیده .

(۳) روضه خوان . اورا به آقا خطاب یا یاد می کنند .

احمد شاملو ، کتاب کوچه (فرهنگ لغات ، اصطلاحات ، تعبیرات ، ضرب المثل های فارس)،

جلد دوم (حرف آ / دفتر دوم) ، انتشارات مازیار ، تهران ، ۱۳۶۲ ؟ ، ص ۳۳۴

[یک گروه ها از شاملو و دو گروه ها همه جا ازمنست . هرآنچه در امثال و حکم است را در اینجا تکرار نمیکنم .]

" امثال و حکم " را در اینجا ببینید :

[http://xalvat.com/Nashr-eDigaran/451-500/464.Arbaban-eManbar\(2\).pdf](http://xalvat.com/Nashr-eDigaran/451-500/464.Arbaban-eManbar(2).pdf)

باورهای توده [[درباره] آخوند

آخوند که برای مصیبت گفتن در مجلس ختم دعوت می کنند باید عددش طاق باشد ، و معمولاً یکی تا سه تا . اگر جفت باشد بدبختی خانواده عزا جفت خواهد شد !

آخوند (به) منبر نرفته ، قریونِ سرِ بُریده ت !

" قریون سرِ بریده ات " عبارتی است که معمولاً مؤمنان در حال گریستن به روضه شهدای دین و بخصوص امام حسین زبان می گیرند ، و کنایه از شیون کردن در مجالس روضه خوانی است .

همان ص

آخوند [یا ملا] شدن چه آسان ، آدم شدن چه مشکل !

ای دل ، نفسی به یار همدم نشدی

درخلوت کوی دوست محرم نشدی

صوفی و فقیه و مفتی و دانشمند

این جمله شدی ولیک آدم نشدی ! [؟]

ص ۳۳۹

آخوند که مُفت شد ، موش های خانه راهم باید عقد کرد ؟

(درمفهوم مخالف به کار می رود .) || تنها به صرف این که خرجی به شخص تحمیل نمی شود می توان به هر کار بی دلیل و منطقی اقدام کرد || کارد که مفت شد ، آدم باید شکم خودش را هم پاره کند ! [[...]]

همان ص

آخوند آمد دردگانِ بقالی ، گفت : " موءمن ، رُبَع عَنار* داری ؟ " . بقاله گفت : " دارم ، اما نه به آن غلیظی ! "

* رُب انار .

مثل را معمولا هنگامی می آورند که بخواهند مخاطب را به تعدیل نکرد و نظر افراطی او دعوت کنند .

[[...]]

اگر به دعای بچه ها بود ، یک آخوند زنده نمی ماند !

[[...]]

دعا کن بابات [یا آلف ب] بمیرد ؛ وگرنه این آخوند نشد یک آخوند دیگر !

کنایه از آن است که منشاء درد و نارضائی را باید جُست وجو کرد واز میان برد واگر نفرنی لازم است نه بروسیله که مسببِ اصلی باید فرستاد . [[...]]

دعا کن آلف ب بمیرد ، آخوند فراوان است !

[[...]]

شمر و یزید اگر برای امام حسین و اهل بیتش بدبودند ، برای آخوند و روضه خوان که خوبند !

[[...]]

هنوز آخونده روضه نخوانده ، شروع کرده است به شیون کردن !

ص ۳۴۲

آخوند به منبر نرفته شیون کردن .

ص ۳۴۳

آخوند را از منبر پائین آوردن

انگیزه جنجال و هیاهوئی را به طریقی منتفی کردن . درکار اسکات خلق و خواباندن جنجال و هیاهوئی توفیق یافتن ، به وسیله ازمیان بردن انگیزه ومنشاء آن : " خدا می داند چه پدری ازمان درآمد تا توانستیم آخوند را از منبر پائین بیاوریم وآن هیاهو را بخوابانیم ! "

پیش از آخوند به منبر رفتن

حق بزرگ تری و پیش کسوتی استادخودرا رعایت نکردن .

ص ۳۴۳

آخوندِ مُلاً باجی

(۱) نمونه زنان مکتب دارِ فاقد صلاحیتی که در قدیم کودکان را الفبا و خواندن قرآن می آموختند .

(۲) مرجع تقلید زنان بی سواد و عامی ، که افکار خرافی ابلهانه رواج می دهند : " هر مزخرفی را که فلان آخوند ملاً باجی گفته باشد نباید قبول کرد " // مترادف کلثوم ننه .

سوادِ آخوندی

سوادِ قدیمی .

ص ۳۴۴

آدمیت از سیدان دوراست .

ص ۳۷۱

ملا شدن چه مشکل ، آدم شدن چه محال !

ص ۳۸۲